

Centralizacja rozliczeń VAT w JST – dodatkowe wyjaśnienia

W jaki sposób w budżecie jst należy prezentować dochody opodatkowane podatkiem VAT - w kwocie brutto wynikającej ze zrealizowanych płatności przez kontrahentów (tzw. kasowo zrealizowanych i zgodnie z wpływami wynikającymi z wyciągów bankowych), czy w kwocie netto pomniejszonej o podatek VAT należy?

Podatek VAT nie stanowi dochodu jednostek samorządu terytorialnego. W katalogu źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, określonym w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, podatek VAT nie występuje jako źródło dochodów tych jednostek. Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług podatek VAT jest dochodem budżetu państwa.

W związku z powyższym w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej i jednostki samorządu terytorialnego dochody powinny być ujmowane w kwotach netto (bez podatku VAT).

Czy zwrot VAT-u z Urzędu Skarbowego z rozliczeń w bieżącym roku może być traktowany jako dochód jednostki samorządu terytorialnego, czy powinien być traktowany jako zmniejszenie wydatków jednostek?

Obowiązująca ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy nie regulują wprost możliwości refundacji wydatków jednostki samorządu terytorialnego; dla państwowych jednostek budżetowych możliwość taką przewiduje § 19 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Na podstawie § 19 tego rozporządzenia uzyskane przez państwowe jednostki budżetowe zwroty wydatków dokonanych w tym samym roku budżetowym zmniejszają wykonanie planowanych wydatków w tym roku budżetowym natomiast uzyskane przez państwowe jednostki budżetowe zwroty wydatków dokonanych w poprzednich latach budżetowych stanowią dochody budżetu państwa.

W celu ujednolicenia rozliczeń z tytułu zwrotów podatku VAT możliwe jest stosowanie przez jednostki samorządu terytorialnego analogicznych rozwiązań jak dla państwowych jednostek budżetowych, poprzez uregulowanie tej kwestii na podstawie art. 212 ust. 1 pkt 10 ustawy o finansach publicznych. Z przepisu tego wynika, że uchwała budżetowa określa między innymi inne postanowienia, których obowiązek zamieszczenia w uchwale budżetowej wynika z postanowień organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Aby zatem jednostki

samorządu terytorialnego mogły skorzystać z możliwości wznawiania wydatków budżetowych, niezbędne są w tym zakresie odpowiednie postanowienia organu stanowiącego.

Wykonując postanowienia organu stanowiącego, organ wykonawczy powinien ustalić, dla wszystkich jednostek organizacyjnych, jednolite wytyczne w zakresie zwrotów wydatków dokonanych w tym samym roku budżetowym, bez konieczności odprowadzania ich do budżetu, analogicznie jak w państwowych jednostkach budżetowych. Wytyczne w tym zakresie powinny być zawarte w zasadach (polityce) rachunkowości, obowiązujących w podległych jednostkach organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego, wydanych na podstawie art. 4 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

Przekazanie jednostkom budżetowym nadwyżki VAT-u naliczonego nad należnym — nie zostało przewidziane w ustawie o centralizacji, w związku z tym czy taka praktyka będzie dopuszczalna?

Artykuł 20 i 21 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego uwzględnia zmiany w przepisach ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych umożliwiające przekazywanie samorządowemu zakładowi budżetowemu z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług, z tym, że ich wysokość nie może być wyższa niż wynikająca z rozliczenia podatku związanego z tym zakładem. Środki finansowe otrzymane przez samorządowy zakład budżetowy z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikające z rozliczenia podatku od towarów i usług związanego z tym zakładem w świetle przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie zalicza się do przychodów.

Przepisy ww. ustawy nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku VAT do jednostek budżetowych. Zwrot różnicy podatku wynikającej ze scentralizowanej deklaracji VAT będzie dokonywany przez urząd skarbowy na rachunek jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast jednostka samorządu terytorialnego będzie następnie decydować według swojego uznania o przekazaniu tej nadwyżki do zakładu budżetowego.

Czy dopuszczalne jest stosowanie w jednostce budżetowej paragrafu 4530 jako wydatku, w przypadku gdy VAT z faktury wydatkowej podlega odliczeniu? Zaplanowany wydatek w takim paragrafie bardzo ułatwiłby rozliczenie VAT naliczonego zwróconego z US w sytuacji, gdy VAT zwrócony księgowany jest jako zmniejszenie wydatków?

Z chwilą wdrożenia centralizacji rozliczeń podatku VAT jednostka samorządu terytorialnego „przejmie” obowiązki podatnika VAT za swoje jednostki organizacyjne. Jednostka samorządu terytorialnego powinna zatem opracować procedury dotyczące rozliczeń podatku VAT z jednostkami organizacyjnymi z uwzględnieniem przepisów prawa.

W § 4530 „Podatek od towarów i usług” jednostka samorządu terytorialnego ujmie wydatki dotyczące zapłaty podatku VAT należnego (kiedy VAT należny jest wyższy od VAT naliczonego).

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wydatki wykazywane będą w kwotach brutto.